

Številka: 00104-212/2019/5

Datum: 7. 8. 2019

Odgovor na poslansko vprašanje Francija Kepe v zvezi s položajem gradbene stroke

Poslanec Državnega zbora Republike Slovenije g. Franci Kepa je na Vlado Republike Slovenije naslovil poslansko vprašanje v zvezi s položajem gradbene stroke, in sicer:

Gradbeni inženirji opozarjajo, da so pri sprejemanju nove gradbene zakonodaje v primerjavi z arhitekti postavljeni v podrejeni položaj, ogrožena pa je tudi njihova eksistenca. Z navodilom, ki ga je Ministrstvo za okolje in prostor (v nadaljnjem besedilu: MOP) 12. oziroma 20. junija 2019 izdalo upravnim enotam, je bilo odrejeno, da so lahko vodje projektov le arhitekti, ne pa več tudi gradbeni inženirji. To bo ogrozilo obstoj številnih podjetij z zaposlenimi gradbenimi inženirji, pri čemer pa bodo imeli arhitekti veliko finančno korist zaradi povečanega povpraševanja po njihovih storitvah. Po dosednji ustaljeni praksi so lahko bili vodje projektov za stavbe tako pooblaščen inženirji gradbeništva kot tudi pooblaščen arhitekti. Prav gradbeni strokovnjaki imajo s področja graditve objektov največ znanj in izkušenj, zato je odrekanje pravice vodenja projektov nesmiselno in, kot so zapisali v Društvu gradbenih inženirjev in tehnikov Maribor, v »absolutnem nasprotju z bistvom gradbene zakonodaje, ki je opredeljen v 2. členu Gradbenega zakona - zaščita javnega interesa pri graditvi objektov«.

Zato poslanec Vlado RS sprašuje:

1. Ali ocenjujete, da je omenjeno navodilo MOP upravnim enotam smiselno in upravičeno? V kolikor ga ocenjujete kot takega, kateri argumenti temu pritrjujejo?
2. Zakaj pooblaščen inženirji gradbeništva z več-desetletnimi izkušnjami naenkrat niso več primerni za vodje projektov? Kako naj nadomestijo izpad svojega dohodka in gospodarsko škodo svojim strankam, za katere ne morejo dokončati projektov?
3. Ali se strinjate z ugotovitvijo, da bodo imeli arhitekti od izdanega navodila dodatno finančno korist?
4. Ali ocenjujete, da je državni sekretar za področje prostora na MOP, g. Aleš Prijon, po izobrazbi univerzitetni diplomirani arhitekt, pooblaščen arhitekt, prostorski načrtovalec, bivši predsednik Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije ter lastnik arhitekturnega biroja, d. o. o., v konkretnem primeru v konfliktu interesov? Je torej deloval v lastno korist? Kako bo Vlada RS v tem primeru reagirala?

V zvezi z navedenimi vprašanji podaja Vlada RS naslednji odgovor:

Navodilo, ki je bilo poslano na upravne enote, Inženirsko zbornico Slovenije in Zbornico za arhitekturo in prostor Slovenije napotuje udeležene, da se držijo pravila, ki je bilo uzakonjeno že s spremembo Zakona o graditvi objektov (v nadaljnjem besedilu: ZGO-1) leta 2008. Takratni zakon je določal, da kot odgovorni vodja projekta nastopa odgovorni projektant iz stroke, ki pri nameravani gradnji, glede na namen objekta, prevladuje. V zvezi s to določbo, je bilo s strani MOP v vseh teh letih podanih veliko mnenj in navodil, kaj pomeni pojem prevladujoče stroke in kako se ta odraža pri vodenju projekta. Objavljeni so bili tako na spletni strani, v konkretnih odgovorih na postavljena vprašanja, v knjigi Zbirka predpisov o graditvi objektov z uvodnimi pojasnili, itd.

Uveljavitev novega Gradbenega zakona (v nadaljnjem besedilu: GZ) ni prinesla zakonskih sprememb pri vsebinski definiciji in opredelitvi odgovornega vodje projekta (ZGO-1) oziroma vodje projekta (GZ), saj je prišlo le do spremembe pri poimenovanju te osebe. Obveznosti imenovanja vodje projekta v skladu s »prevladujočo stroko« v preteklosti se niso striktno izvajale niti nadzirale in je zaradi tega pri izvajanju predpisov prišlo tudi do odstopanj. MOP-u so znane informacije, da se v določenih primerih dejansko na nekaterih upravnih organih v upravnih postopkih niso ugotavljale in sankcionirale napačne navedbe vodji projektov v projektni dokumentaciji glede na prevladujočo stroko. Če bi takšni praksi sledili tudi v prihodnje, bi to pomenilo zavestno kršenje predpisov, s čemer se MOP nikakor ne more in ne sme strinjati, zato je tudi podal navodila za upoštevanje določb veljavnega GZ. Glede na navedeno menimo, da je bilo navodilo smiselno in upravičeno, saj je cilj, da se vsi predpisi na celotnem ozemlju RS upoštevajo na enak način, ne pa v odvisnosti od posameznih upravnih enot ali celo posameznih upravnih delavcev. Namenjeno pa je bilo tudi pooblaščenim arhitektom in inženirjem ravno iz razloga, da tudi oni pri sklepanju poslov dosledno upoštevajo norme, ki niso nastale z omenjenim navodilom, pač pa že pred enajstimi leti s spremembo ZGO-1.

Poklicne naloge pooblaščenega inženirja s področja gradbeništva se nanašajo na strokovno področje gradbene stroke (izdelava načrtov gradbenih, geotehničnih, voziščnih in podobnih konstrukcij stavb in drugih objektov, izdelavo gradbenih načrtov gradbeno inženirskih objektov, izdelavo statičnih in potresnih analiz, študij potresne ogroženosti objektov, geološko geomehanskih analiz ter preskušanje gradbenega materiala). Pooblaščeni inženirji gradbene stroke so še vedno primerni, in ne samo to, pač pa nujno potrebni za vodenje projektov na tistih objektih, kjer so gradbene rešitve ključne za realizacijo projekta in za katere imajo največ potrebnih znanj za razumevanje samega projekta in delovanja objekta, ne morejo pa nastopati kot vodje projekta na objektih, katerih druge stoke so bistvenega pomena za delovanje objekta in njegovo umeščenost v prostoru (npr. daljnovod – elektroinženirji, plinovod – strojni inženirji, stanovanjske stavbe ter stavbe v javni rabi - arhitekti,...itd), kot je bila praksa, žal, samo v nekaterih primerih, ne pa vsesplošna v celotni Sloveniji.

Kar se tiče konflikta interesov državnega sekretarja Aleša Prijona, menimo, da na obstoj konflikta ni moč avtomatično sklepati zgolj na podlagi njegove poklicne usposobljenosti, licence oziroma članstva v Zbornici za arhitekturo in prostor, pretekle funkcije v tej zbornici ali preteklih podjetniških izkušenj. G. Prijon deluje na ministrstvu kot državni sekretar, ki ga je imenovala Vlada RS, in ne kot arhitekt, včlanjen v stanovsko zbornico, ali pa kot tržni subjekt, ki opravlja pridobitno dejavnost. Kot funkcionar slednje sploh ne sme opravljati, članstvo v zbornici pa ima v mirovanju. Iz pojasnil glede problematiziranega navodila in dosedanje normativne ureditve in prakse tega področja tudi izhaja, da ne gre za doktrino, ki bi se izoblikovala za časa delovanja g. Prijona kot državnega sekretarja, temveč gre za ureditev, ki je obstajala že dolgo pred njegovim imenovanjem na to funkcijo.